



Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 9 lej

Első évfolyam — 135. szám

Csütörtök

Cluj-Kolozsvár, 1932. november 24

A nyugdíjasok

sanyaru helyzetén az illetékesek nem akarnak változtatni. A társadalomnak ezt a nyomorgó kasztját és ennek a nyomorgó kasztnak a jalkáltásait az illetékesek közül senki sem akarja észrevenni és meghallgatni. Sorsukat olyan mostohán kezelik és intézik, mintha a nyugdíjak nem egy munkában eltöltött élet jogos gyümölcse, hanem állami könyöradomány lenne.

Hosszu hónapok óta próbálkoztak a nyugdíjasok a kormánynál legalább annyit elérni, hogy ki nem fizetett nyugdíjbonjaikkal kifizethessék az adóikat. A hosszú hónapok kérvényezéseinek az lett az eredménye, hogy a pénzügyminiszter kiadott ugyan egy rendeletet, amely azonban a „nesze semmi fogd meg jól”-nál is sokkal kevesebbet ér, mert olyan feltételekhez van kötve, amely teljesíthetetlen. A nyugdíjas hónapokon keresztül kénytelen volt illetményeit az államnak kihitelezni, adós maradt emiatt a házigazdának, a fűszeresnek, a tejeknek, a süsternek s minden olyan embernek, akitől kénytelen volt vásárolni, teljesen lerongyolódott, hideg, fűtetlen szobában kényszerült álmra hajtani fejét s mindezt abban a reményben, hogy a nyugdíjbonjai kifizetése csak késik, de egyszer mégis kifizetik az ellenértéket.

Ez a remény nem vált be, sőt az állam maga sem ismeri el a nyugdíjbonok értékét akkor, midőn azokat még adófizetésre sem hajlandó elfogadni. Mennyit érhet a nyugdíjas szemében a ki nem fizetett nyugdíjbon, ha azt az állam adófizetésnél vagy más állami adósság lerovásánál, mint teljesen értéktelen papírrongyot utasítja vissza? Az állam éppen úgy, mint a kereskedelmi vállalatok, állam által kibocsájtott értékpapírokat és bonokat köteles fizetéseknek készpénz gyanánt elfogadni s amennyiben ezt nem teszi, úgy vétett az életben lévő kereskedelmi törvények és szokások ellen s az értékpapírokat, illetve bonok tulajdonosait feljogosítja, hogy követeléseiket bírói fórumok előtt érvényesíthessék. Az államnak nem lehet célja, hogy perrel uszítsa maga ellen a nyugdíjasokat és érvényesítse a bonok fizető valutáját.

A Dimineața és Adeverul az Universul akciójában a román népnek a magyarokra való uszítását látják

BUCURESTI. Az Universul szerint a két legnagyobb román lap, a Dimineața és az Adeverul a magyar irredenta mozgalom szolgálatában állanak, mert amikor az Universul beindította akcióját a béke fentartására és a román határok épségének megtartása érdekében, az egész ország, mint öntudatos hazafiai, a kibontott zászló alá sorakozott, akkor a Dimineața és az Adeverul megengedik maguknak azt, hogy megtámadják azt a fenséges hazafias mozgalmat, és védjék Románia ellenségeinek ügyét. A két említett lap szerint az Universul által beindított **akció nem egyéb, mint a román népnek a magyarokra**

való uszítása,

amelynek következménye nem lehet más, mint egy polgárháború. Sőt a Dimineața és az Adeverul is ezen túl megy és bizonyítani igyekezik, hogy a szerződéseket revízió alá kell venni, közben elfeledkezik arról, hogy ez első sorban a román határok megcsorbitásával jár.

A Dimineața, szerintünk, helyesen írt akkor, amikor leközli álláspontját, hogy természetesen fent kell tartani a határokat,

de ugyanakkor tartózkodni kell egy polgárháború rémétől.

Az Universul a Dimineatanak ezt a mondatát úgy kommentálja,

hogy az nem lehet más, mint a magyar álláspont védelme a trianoni szerződés tekintetében. Az Universul ezzel magyarázza meg ezt is, hogy sem a Dimineața sem az Adeverul nem közli az impozáns hazafias gyűléseket, amelyek nap-nap után az ország különböző részeiben lefolynak. Ilyen és ehhez hasonló kifogásokkal támadja az Universul egy a Dimineatát, mint az Adeverult. Sőt nagyon meg van botránkozva azon, hogy annak idején a Dimineața védelmébe vette a Bukaresti Lapoknak azt a munkatársát, aki állítólag megzavarta az Eforiában tartott nagy hazafias gyűlést.

Vajda nyilatkozik kormánya bukájáról - Titulescu súlyos kifejezésekkel illeti

Nem szabad megnyitni a kaput határaink revíziójának - mondja Titulescu

BUCURESTI. A képviselőház tegnapi ülésén Titulescu külügyminiszter Cuza, Socor, Duca és dr. Lupu közbeszólásaival az orosz-román megnemtámadási szerződésben elfoglalt álláspontját igyekezett megvilágítani. A Curenul mai száma jézzel egyidejűleg leközli a Vajda miniszterelnök által Károly királyhoz intézett október 14-én kelt beadvány szövegét, amelyben lemondását terjeszti az uralkodó elé.

A lap szerint Vajda lemondó iratában megemlíti a Titulescu és közte lefolyt táviratváltást, amelynek utolsó láncszemei a következő, Vajda által küldött távirat képezte:

„A külügyminiszteri állás jövőre is az ön rendelkezésére áll, Öfel-

sége jóváhagyása és a kormány beleegyezése esetén.”

A táviratra Titulescu sajtóügynökségi távirattal felelt. Párisban Titulescu egyik nyilatkozatot a másik után tette s ezzel megakadályozta a román-orosz megnemtámadási szerződés létrejöttét.

Titulescu párisi működése azt eredményezte, hogy úgy Lengyelország, mint Franciaország szabadkezet nyertek a saját paktumai lekötésére a szovjettal, holott ezideig a két szövetséges a román-orosz egyezmény aláírásától tette függővé állásfoglalását a megnemtámadási szerződések ügyében.

A lap által ismertett memorandumban Vajda volt miniszterelnök továbbá kifejtette, hogy Titulescu államtitkokat árult el és sajtónyi-

latkozataival Beszarába kérdését a világpolitika homlokterébe helyezte.

Ezek az okok pedig arra késztették Vajdát, hogy vonja le a konzekvenciákat, mert mint a memorandum mondja nem dolgozhatik együtt olyan emberrel, akinek a felfogása teljesen ellenkezik az övével.

A kamara tegnapi ülésén egyébként Titulescu a román-orosz megnemtámadási szerződésről beszélve kijelentette, hogy nem a szövetségesek válságáról, hanem arról van szó, hogy nem szabad megnyitni a kaput összes határainak revíziójának megvitatásához. Ilyen megnemtámadási szerződést Románia nem írhat alá sem ma, sem más-
kor, sohasem.

Aspanyol diktatura szereplői a vádlottak padján

MADRID. A szenátus épületében ma reggel megkezdették Primo de Rivera tábornoknak és társai államcsínyjének tárgyalását. A vádlottak padján De Rivera 12 minisztere és 5 tábornoka ült, akik azzal vannak vádolva, hogy részt vettek a diktatura kikiáltásának megvalósításában. A védelem a vádlottak felmentését kéri, igyekszik behizonyítani azt, hogy a tulajdonképeni bűnös egyedül csak Primo de Rivera, mivel ő munkatársainak meghallgatása nélkül követte el az ismeretes államcsínyt. A monstre pernek a kimenetelét az egész világ nagy érdeklődéssel figyeli.

Ausztriában tudomásul veszik az új osztrák-magyar kereskedelmi szerződést

BÉCS. Az osztrák minisztertanács tegnap este Dollfuss kancellár elnöklésével ülést tartott, amelyen tudomásul vették Winkler alkancellárnak Budapesten parafált osztrák-magyar kereskedelmi szerződés megkötését, amelyért köszönetet szavaztak Winkler alkancellárnak.

— Emberbőrbe bujtatott bestiak egy francia faluban. A normandiai Aranchette-ben egy vagyons gazda megölte édesapját, mert az örökség miatt összeveszett vele. A gyilkos felesége segített az öreget megfojtani, aztán közösen felakasztották a holttestet a gerendára, hogy azt a látszatot keltsék, mintha öngyilkosság történt volna. A házaspár öt éves kislánya a szekrény mögött megbújva tanuja volt a gyilkosságnak s mikor ezt szülei észrevették, kivitték a gyermeket az erdőbe és felakasztották. Az elvetemült szülőket letartóztatták.

RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖK, november 24.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar. 20: Rádió-egyetem. 20.30: Opera.

Budapest. 10.15: Esta és Danubius gramofonhangverseny. 13.05: Szerény szalonzenekar. 17: Kolozsvári kincsesláda: Heltai Nándor felolvasása. 18: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. 19.10: Angol nyelvoktatás. 20.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése „Egyiptomi Heléna”. Majd Jávör Sándor jazzzenekarának hangversenye.

Bécs. 16.50: Fialat művészek hangversenye. 18: Gramofon. 18.45: Szórakoztató gramofon. 19.10: Spinozáról. 20.35: A szimfonikusok diszhangversenye.

Biztosítsa pénzét!

Eladó olcsón, ötlakásos külvárosi ház. Jó karban. Viz, villany.

Cím a kiadóban. Ügynökök kizárva

Prima tőke elhelyezés!

A spanyolszindikálisták megölték egy ügyészt

MADRID. Vigo helyiségben tegnap Pazandrade Valentint, az egyik hajóstársaság ügyészét a nyílt uccán két szindikalista megtámadta. Pazandrade barátainak a kíséretében volt, amikor a szindikálisták elébe álltak és közvetlen közletről több revolverlövést adtak le reá. A hajóstársaság ügyésze holtan terült el a földön s a társaságában levő két barátja is súlyosan megsebesült.

A gyilkos szindikálisták a menylet után futásnak eredtek. A lövöldözésre előkerült rendőrök a gyilkosok után vetették magukat, akiket utól is értek, de azok a rendőrökre is sortüzet adtak le. Végül is sikerült nehéz küzdelem után a szindikálistákat letartóztatni, akik minden valószínűség szerint a véstörvényszék tanácsa elé kerülnek.

Befolyásolni akarják a franciakat, hogy a leszerelés ügyében engedékenységet mutassanak

PÁRIS. Az Echo de Paris szerint a leszerelési konferencia helyzete válságosra fordult. A nagyhatalmak nyomására mind feszültebbé válik a helyzete Franciaországnak a német fegyverkezési egyenjogúsítási kérés visszautasítása miatt.

Franciaország számára most két lehetőség kínálkozik: engednek álláspontjukból, vagy elszigetelten maradnak.

A konferencia sikerének megóvása érdekében a nagyhatalmak

kényszeríteni fogják Franciaországot arra, hogy engedjen merev állásfoglalásából s ezzel szemben kötelezni fogják Németországot arra, hogy a fegyverkezési határokat nem lépi keresztül és erőszakos eszközökhöz nem folyamodik.

Politikai körökben élénk figyelemmel kísérik a konferencia eredményeit. Nincs kizárva az, hogy Franciaország további merev állásfoglalása miatt a konferencia a legteljesebb kudarcra ért véget.

Mind jobban gurul a francia arany...

Ujabb leleplezések történtek a francia valuta csempészés ügyében

PÁRIS. A nagy valutacsempészési botrány hullámai már a vidékre is átsaptak. Toulouseban a rendőrség leleplezett egy valutacsempész testvérpárt, két éltesebb hölgyet, a Laurenz testvéreket, akik közvetítették a bazeli kereskedelmi bank és a vagyons ügyfelek között. Ők csempészték ki a francia értékeket Svájcba, fizették a kamatokat és beváltották az ese-

dékes szelvényeket, de az adót nem rótták le. Hozzávetőleges becslés szerint ez a csempészés egy magában évente legalább egy millió frankkal károsította meg a francia államkincstárt.

Nehéz lesz a kicsempészett vagyons pontos összegét megállapítani, mert a toulousei két öregasszony könyvet nem vezetett, sőt még feljegyzéseket sem csinált.

A balkezét a háboruban veszítette el, jobb kezét pedig nővére vágta le bosszúból

CONSTANTA. Ritka vad kegyetlenségű dráma játszódott le tegnap Gârliciu Konstanca mellett levő községben. Egy bosszuálló asszony hadirokkant testvérének tőből levágta a karját. Nicolae Anna az utóbbi időben bátyjával Péterrel az örökség miatt állandó harcban volt. Ugyanis Péter követelte, hogy a szülőitől maradt örökséget osszák meg. A nővére, Anna nem volt hajlandó eleget tenni öccse követelésének és ezért állandó veszekedés volt közöttük. Az asszony látta, hogy semmi képpen sem tud testvérével meg-

egyezni, elhatározta, hogy bosszút áll rajta. Az elhatározást tett követte. Tegnap éjjel bement testvérének hálószobájába s amikor az aludt, baltával a balkezét tőből levágta, majd egy kést szurt a mellébe. A szerencsétlen ember borzalmas kínok között nyögött és kiabált, úgyhogy a szomszédok meghallották, majd értesítették a csendőrséget. A kegyetlenségben az a legborzasztóbb, hogy Péter a háboruban elvesztette a jobb kezét s most nővére levágta a bal kezét is. A szerencsétlen embert beszállították ugyan a kórházba,

de nem sikerült megmenteni az életnek, mert borzalmas kínok között meghalt. A kegyetlen testvért letartóztatták és a konstancai ügyészségnek adták át.

SZINHÁZ és MOZI

MAGYAR SZINHÁZ MŰSORA:

Hétfőn, nov. 28-án este 9-kor: *Arany János emlékünnepe*. (A költő halálának 50-ik évfordulóján. A kolozsvári Magyar Színház teljes társulatának, az iskoláknak, dalárdáknak, összes irodalmi egyesületeknek részvételével. A színház az évadjának ünnepi megnyitóját adja. Az új évad nagyon olcsó helyaival! Legdrágább jegy a földszinti zsöllye legelső sorában is csak 60 lej! Sorozatszám 1.)

Kedden, nov. 29-én este 9-kor: *Harmonia*. (Ujdonság először! Molnár Ferenc legújabb háromfelvonásos családi idillje. Az új évad nagyon olcsó helyaival! Sorozatszám 2.)

Szerdán, nov. 30-án este 9-kor: *Megöltem egy embert*. (Rostand világ-hírű, az összes európai színpadokat diadalmasan bejárta, óriási sikert aratott. Ujdonság először! Az új évad nagyon olcsó helyaival! Sorozatszám 3.)

Csütörtökön, dec. 1-én este 9-kor: *Amikor a kis lányból nagy lány lesz*. (Operett-ujdonság először! Évek óta a leghatásosabb, legragyogóbb operett-ujdonság. Az új évad nagyon olcsó helyaival! Sorozatszám 4.)

Pénteken, dec. 2-án, este 9-kor: *Amikor a kis lányból nagy lány lesz*. (Operett-ujdonság 2-odszor. Sorozatszám 5.)

Előkészületben: *Grampton mester*. (Hauptmann Gerhardt-ünnep.) *Weekend*. (Operett-ujdonság.) *Ezerjő*. (Operett-ujdonság.) *Fanny*. Pagnol óriási sikert arató színdarabja. Nem dívat a szerelem, Irlandi váson, *Vissza a háborúba*.

A heti műsorra tüzött darabok jegyei már most válthatók előre a színház elővételi pénztáránál, d. e. 10-től 1-ig és délután 3-tól 8-ig.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek: *A trubadur*.
Vasárnap délután: *Tannhäuser*.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

Csütörtökön: *Az ellopott második*. Frederich Marchsal a főszerepben. Idegfejtően izgalmas hangos fantasztikus dráma.

Péntektől kezdve: *A három törvény*. Keleti milijóban, Párisban és velencében játszódó keleti történet. A főszerepben: Don José Moyca.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtök 3, 6, 9-kor: *Egy óra veled*. Beszélő, énekes filmoperett. Főszereplők: Maurice Chevalier, Jeanette MacDonald és Noé bárkája, új kópia. Minden idők leghatalmasabb monumentális filmreklame. Főszereplők: Dolores Costello, George O'Brien. Helyárak: 10, 15, 20 és 25 lej.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön 5, 7, 9 órakor: *Prágai diák*, dráma Conrad Veidt-al.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor új műsor: *Könnök és komédiák*. Megható cirkuszdráma. Főszerepben: Douglas Fairbanks, Milton Sills, Betty Compson és Dorothy Mackail. A 8 óras előadás keretében orosz tánc balalajka kísérettel.

Hétfőn, szerdán az előadások 1 órával korábban kezdődnek 5 és 7 órakor: *Könnök és komédiák*. Megható cirkuszdráma. A 7 óras előadás keretében orosz tánc balalajka kísérettel.

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

URIEMBERNEK egy vagy két személynek központban, ellátással, vagy anélkül butorozott szoba olcsón kiadó. Wesselenyi-u. 4. sz. emelet.

TANULT vasalónő vagyok, házhoz is megyek olcsó áron. Szabó Jánosné, Holló-u. 17. sz.

KÖZÉPKORU nő, aki varráshoz is ért, a háztartás minden ágában jártas, elmenne kisebb családhoz, vagy gyermek mellé. Leveleket „Szerény igényű nő” jellegre a kiadóba kérek.

GYAKORLOTT szulnizónő felvételtik Record, Piata Mihai Viteazul 3.

HIREK

Naptár November 24. Csütörtök. Róm. kath. Kereszt. János. Prot. Emília. Görög. Pár. Clement. Izr. 24. Markhesvan.



— Hallotta, hogy Majorosiné, az Opera vendéglő konyhavezetője főz a legjobban Kolozsváron?

— Hogyne, tiz kilót hízta egy hónap óta az Opera vendéglőben, de azért még sem ő főz legjobban.

— Hát ki?

— Andrei Miklós, a kitűnő Opera tulajdonosa, mert ő még az elhalt Majorosinét is megfőzte.

RÖVID HIREK.

Autóbaleset: Sixtesz Náci autókírándulás alkalmával ismerkedett meg menyasszonyával.

Emelkedett a bankjegyforgalom. A rendőrség két pénzhamisítót tartóztattott le.

Öngyilkosság. Kohn Izrael nőül vette Nincstőbb Rebekát.

Eljegyzési hír. Dreifuss Mór 69 éves korában meghalt.

A „Jóestét!” is kapható a trafikokban

Néhány nappal ezelőtt bejelentettük, hogy az olvasóink kiszolgálásának megkönnyítésére a „Jóestét!”-et éppen úgy, mint a „Jóreggelt!”-et az összes trafikokba bevezettük, úgyhogy olvasóink, ha rikkancsoktól nem tudnák lapunkat megszerezni; 1 lejért bármelyik tőzsdében megvásárolhatják.

— **Inspekción gyógyszerárak.** Dr. Flohr, Cal. Reg. Ferdinand (Ferenc József-ut), dr. Hintz, Piata Unirii (Főter), dr. Halász, Piata Cuza Vodă (Bocskay-ter), Bianna, Str. N. Jorga (Jókai-ucca).

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint boros, esős idő várható lényegtelen hőváltozással, nyugati gyenge szelekkel.

— **Roosevelt nem avatkozik be a háborús adósságok ügyébe.** A Roosevelthez közelálló körökben tudni vélik, hogy az Európa háborús adósságaival szemben Roosevelt Hoovernek semmiféle ígéretet nem tett. Sőt Rooseveltnél még véleményét sem nyilvánított abban a határozatában, melyet az Egyesült Államok kormánya hozott, hogy újabb moratóriumot az európai országoknak nem ad. Ezekben a körökben megerősítik azt, hogy Roosevelt kijelentette, hogy a háborús adósságok revíziójának vagy moratóriumának a kérdése még teljesen Hoovert illeti és ő nem is elegyedik bele ebbe az ügybe.

— **Exotikus vendég érkezett a napokban Bukarestbe** Agha Khán a leggazdagabb keleti fejedelmek egyike személyében. Az elegáns legújabb európai divat szerint öltözködő 23 éves fejedelem francia feleségével együtt néhány napot tölt a fővárosban.

— **Egy amerikai statisztika** szerint január 1-én 35,263.397 automobil volt üzemben az egész világon. A legtöbb autó Los-Angelesben (852.000) fut.

Hét asszonnyal volt viszonya és mindegyiket megölte

LINZ. Most tárgyalja a linzi törvényszék Letgöb Ferenc 53 éves mészárossegéd bűnügyét, akit hét asszony meggyilkolásával vádolnak. A hétszeres asszonygyilkos cinikus vallomása megborzatja a hallgatóságot. Mindenáron azt igyekszik elhitetni a bírakkal, hogy szekszuális elfajulás volt az indító ok.

Az első áldozatáról, akit a felső-ausztriai Riedben gyilkolt meg, azt állítja, hogy sokkal öregebb volt nála és ez volt a legszörnyűbb teremtés, akit életében ismert. Viszonya volt vele s hogy megszabaduljon, megfojtotta az asszonyt álmában, azután az ágyat az ablakhoz tolt és a holttestet az ablakfélfára akasztotta föl.

hogy, úgy lássék, mintha öngyilkosságot követett volna el.

Elbeszéli, hogy a második áldozatát ismét a szekszuális örület hatása alatt fojtotta meg.

A harmadik áldozat Schmidt-

hammer Mária 80 éves kegydíjas asszony, neki mostoha nagyanyja volt. Már öt éve nem látta s mikor a véletlen összehozta vele,

ismét viszonyba lépett az öreg-asszonnyal, miután néhány évvel ezelőtt, már volt közöttük kapcsolat.

— Azt csak nem akarja velünk elhitetni, — veti közbe az elnök, hogy azzal az öregasszonnyal s szekszuális érintkezése volt?

— De igen, mindig kényszerített, hogy fojtogassam, rámjött az örület és megfojtottam, — feleli a gyilkos.

A bíróság hitetlenkedve fogadta a gyilkos vallomását, mert bebizonyosodva látszik, hogy tetteit nemcsak szekszuális örületből, hanem áldozatainál található kisebb-nagyobb pénzösszegekért is követte el. A törvényszék még folytatja a kihallgatásokat a többi gyilkosságok ügyében s valószínűleg csak néhány nap múlva lesz ítélet.

DON JOSÉ MOYICA

A hárem törvénye

Új nagy drámai operett. — Sláger. Premier! A Szinkör Mozgóban Péntektől kezdve.

— Két konzult ölt meg a mérgezett whisky. Az egyik sanfranciskói szállodában holtan találták meg dr. José Membrero főkonzult. A főkonzul mellett eszméletlen állapotban hevert a földön Adolfo Aleman panamai főkonzul, aki kézzel a rátaalálása után szintén kiszendvedett. Megállapítást nyert, hogy a két konzul alkoholcsempészektől whiskyt vásárolt, amelyben mérgezett anyagok voltak s ez okozta a két konzul halálát.

— **Amerika december 15-re követeli pénzét odósaitól.** Hoover arról értesítette az Egyesült Államok európai adóállamait, hogy fizetési moratóriumot kérő jegyzékük nem indokolt. Amikor december 15-én várja az esedékes részletfizetéseket.

— **A hivek megakarták lincselni papjukat, aki a támadók ellen revolverrel védekezett.** A Varsó közelében fekvő Boruchov faluban az ortodox hivek és papjuk között régóta viszálykodás volt, amely a minap valóságos zendüléssé fajult. A parasztok bezárták a templomot, majd körülvették és kövekkel dobálták meg a paplakot. Szorult helyzetében a pap revolvert rántott és az egyik ostromlót agyonlőtte. A tömeg erre megostromolta a paplakot és összevissza verte a papot, akit csak a csendőrség érkezése mentett meg a biztos haláltól.

— **Néhány fillérért megölték.** Pikó Endre felsőjózsa napszámos szombaton este hazafelé igyekezett Hajduböszörményből. Boda és Zelemér között az erdőben ismeretlen támadók összeszurkálták, pár fillérjért elvitték, aztán vérbefagyva hagyták az úton. Egy véletlenül arra járó teherautó akadt a haladók emberre és behozta a debreceni sebészeti klinikára.

— **Először a háztartás, azután a toalett — mondja egy katolikus pap.** Egy cremonai róm. kath. pap könyvet adott ki, amelyben a házastársi kötelességeket foglalja össze. Tíz parancsot állít fel a nők számára és hetet a férfiak részére. A nő tízparancsolata a következő: 1. engedd a férjedet is szóhoz jutni, 2. jól főzz, 3. ne avatkozz férjed üzleti ügyeibe, 4. ne pletykázz, 5. mások előtt ne dicsekedj férjed jó tulajdonságai-val, 5. ha haragszol férjedre, rögtön mondd meg neki és azután felejtse el az egészet, 7. légy elnéző férjed gyengéi iránt, 8. ne felejtse el, hogy férjed nem háztartási alkalmazott, 9. először a háztartás, azután a toalett, 10. férjed szeretne néha egyedül maradni. — A férfiak számára a következő megfigyeléseket ajánlja: 1. mindig olyan kedves légy a feleségedhez, mint házasságod első napjaiban, 2. dicsérd feleséged főztjét, 3. ha gondjaid vannak beszélj meg feleségeddel, 4. feleségeddel szemben viselkedj úgy, mint ahogy szeretnéd, hogy ő viselkedjen veled szemben, 5. ne titkold feleséged előtt anyagi helyzetet, 6. tudd kívülről feleséged és gyermekeid születésnapját és a házassági évfordulódat, 7. az utolsó szó mindig az asszonyé. A cremonai tisztelendő ur olyan helyes tanácsokat ad, csak az a kérdés, hogy egy asszony le tud-e mondani a toalettjéről.

— **Halálra ítélték négy fiatal embert.** A newyorki törvényszék halálraítélte négy fiatalembert, akik agyonlőttek egy rendőrt. A rendőr éjszakai csendháborításért 20 dollárra akarta őket megbírságozni és ezért lőtték le. Karácsonykor ülnek a villamosszékbe.

Lapunkban hirdetni biztos siker!

— Az E. I. T. II. felolvasó ülése. Az Erdélyi Irodalmi Társaság e hó 25-én holnap tartja második felolvasó ülését az alábbi tárgysorozattal: Dr. Boross György: Újabb adatok Brassai Sámuel egyéniségéhez. Dr. P. Jánossy Béla: Költemények. Walter Gyula: Elbeszélés. Krüzselyi Erzsébet: Költemények. A felolvasó ülés délután hat órákor kezdődik az Unitárius Kollégium dísztermében. A bemenet teljesen díjtalan. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

— **Bányamunkásként pusztult el egy szerencsétlenségnek a száműzött orosz herceg.** A dulhami bányakatasztrófa alkalmával elpusztult egy „Keztyüs ember”-nek nevezett bányász is. Az igazi neve Gill Arthur volt s az egész bányász világban ismertté tette magát disztíngvált ruházatával és előkelő magatartásával és tudásával, amely sokkal nagyobb volt, mint társaié. A bányászok azt rebesgették, hogy Gill Arthur nem lehet más, mint hogy száműzött orosz herceg, akit az élet arra kényszerített, hogy bányában dolgozzék. A „keztyüs ember” sokat adott arra, hogy kezei fehérek legyenek, ezért csak keztyűvel dolgozott a bányában. Jelleméért és barátságos magatartásáért a munkások nagyon szerették. A bányakatasztrófa alkalmával a „keztyüs ember” az egyik társát megakartta menteni a haláltól, azonban ő is odapusztult. Amikor a hullát kiásták, az egész testét darabokban találták meg, csak éppen a jobb keze feje volt egészben, amelyet keztyű borított.

— **Tanoncokat tudnak elhelyezni a székelyek.** A Székelyek Kolozsvári Társasága felhívja mindazon helybeli, valamint vidéki szülőket, akik gyermekeiket ipari, vagy kereskedői pályára öhajítják adni, hogy ez ügyben forduljanak bizalommal a Székelyek Kolozsvári Társaságához (Str. Cogalniceanu-Farkas-u. 7.), mert ez idő szerint több tanoncot el tudnak helyezni és pedig: kályhás, asztalos, borbély, ács, pék, vízvezetékész, könyvkötő, mészáros, aranyműves, elektrotechnikus és szabó iparban.

— **A harmadik emeletről zuhant le egy gyermek, de semmi baja sem történt.** Tegnap este a berlini Wrangel-ucca egyik házának harmadik emeletéről egy gyermek az ucca kövezetére zuhant. Különösképpen a fiúcska csak gyenge agyrázkódást és kezén apró zúzódásokat szenvedett. A gyermek a szülők távollétében kinyitotta az ablakot és kimászott az ablak előtt álló építőállványra. A szembelenővő házból észrevette ezt egy asszony. Amikor aztán az asszony a fiú nevét kiáltotta, a gyermek ijedségében leesett. Az asszony lefutott az uccára és hámulattal látta, hogy a fiúcska elébe totyogott, mintha a világon semmi sem történt volna.

— **Erkölcstelen merénylet egy hatéves kisleány ellen.** Ábrahám Simon 24 éves szatmári fiatalember erkölcstelen merényletet követett el Grünfeld Jenő kápolnok-monostroi kereskedő hatéves kisleánya ellen. A bestiális fiatalember hosszabb idő óta volt alkalmazva Grünfeldnél, aki őt családtagnak tekintette. A csendőrség Ábrahám Simont letartóztatta és bekísérte a szatmári törvényszék fogházába. A szerencsétlen kisleányt orvosi kezelés alá vették.

Ma este fél 8 órakor érkeznek a szociálisták külföldi kiküldöttei

CLUJ-KOLOZSVÁR. Megemlé-
keztünk arról, hogy a textilmun-
kások holnap, azaz 25-én délelőtt
tiz órai kezdettel nemzetközi kon-
ferenciát tartanak a Patak-uccai
Építőmunkások Otthonában. Az
értekezleten részt vesznek kül-
földről érkező delegátusok is,
köztük Thomas Shaw volt an-
gol munkaügyi miniszter. Ezenki-
vül cseh, magyar, angol és szerb
delegátusok is eljönnek a nagy-
szabású értekezletre. Ma este 7
óra 30 perckor érkezik a külföldi
delegátusok vonata, akiknek ünne-
pélyes fogadtatására a szociáldemok-
rata párt már megtette a
szükséges előkészületeket. Hol-
nap este 7 órakor Thomas Shaw
előadást tart a mai munkanélküli-
ség megoldásáról és a különböző
társadalmi problémákról.

Figyelem!

Elvállalok szoba fes-
tést, mázolás és templom dísz-
festési munkákat minden
elfogadható árban
A. SIMONKA Műfőúr
22. sz.

Kártyázásból 5 napi elzárás

CLUJ-KOLOZSVÁR. Érdekes
rágalmazási perben hozott ma
délelőtt marasztaló ítéletet a ko-
lozsvári járásbíró. Egy J. nevű
kolozsvári nyomdász néhány hét-
tel ezelőtt egy nagyobb társaság-
ban rögzített az egyik kávéház-
ban. Játék közben a nyomdász
felugrott és dühösen hamis játékkal
gyanúsítva meg partnereit,
azokat sértetgetni kezdte s elhagy-
ta a kávéházat. A hamis játékkal
meggyanúsított romipartnerek a
rágalmazó nyomdászt följelentet-
ték a járásbírósnál, ahol ma
délelőttre tüzték ki a tárgyalást.
A járásbírósnál a nyomdász nem
tudta állításait igazolni s emiatt
rágalmazásban bűnösnek mondot-
ták ki s ezért öt napi elzárásra
és 2000 lej pénzbírságra ítélték.

Aranyat és mindennemű ékszertárgyat
legmagasabb **Orlow** ékszerüzlet, Fő-
áron vesz postával szemben.

— Kolozsváron lefoglalták az
oroszországi sárcipőket. A Cseh-
szlovákia át Romániába hozott
orosz hó- és sárcipők ügye hosszú
időn át foglalkoztatta a bukaresti
bírókat. A pénzügyminiszter-
ium annak idején hírlapi kam-
pány következtében lefoglalta az
országba érkezett szállítmányokat.
Az állam javára történt foglalások-
at aztán a bíróság feloldotta és a
hócipőknek Kolozsváron levő ré-
szét az egyik kolozsvári cipőke-
reskedelmi társaság, mely a hóci-
pőket forgalomba hozta, saját kö-
vetelése fejében lefoglaltatta. A
kolozsvári cég félmillió követelés-
sel lépett fel az ellen a prágai
pénzügyminiszter ellen, amely a sárcipő-
üzletet finanszírozta, miután a
banknak külföldön van a székhel-
ye, a bíróság helyt adott a bizto-
sítási végrehajtásnak.

A nemzeti szociálista párt esetleg Hitler nélkül -- kerül be a koncentrációs kormányba

Ismét hivatalnok kormányról beszélnek Papennel az élén

BERLIN. Amint már jelentettük,
Hindenburg német birodalmi el-
nök bizonyos feltételek mellett
megbízta Hitler Adolf nemzeti
szociálista vezért, hogy tárgyaláso-
kat kezdjen a pártok vezéreivel
egy a parlamenti többségre tá-
maszkodó jobboldali kormány meg-
alakítására. A birodalmi elnök
megbízására Hitler Adolf teg-
nap este részletes írásbeli memo-
randumot terjesztett Goering ut-
ján Hindenburghoz, amelyben be-
jelenti, hogy lehetetlen a feltéte-
leknek megfelelően kormányt ala-
kitania.

Hitler a Hindenburghoz intézett
memorandumában azt mondja,
hogy saját személyét és pártját
hajlandó rendelkezésre bocsátani
a kormányválság megoldására s
egyben garanciát ajánl arra nézve,
hogy a német birodalmat új gaz-
dasági és politikai alapokra fekteti.
A kormány elnyeréséért el-
fogadná már Hitler azt is, hogy a
hadügyi tárcát Schleicher tábor-
nok, a külügyet pedig Neurath volt
külügyminiszternek adják.

Hindenburg elnök Hitler vála-
szának elolvasása után úgy találta,
hogy közöttük es Hitler között to-
vábbi jegyzékvaltságnak nincs sem-
mi értelme, mert

Hitler megbízása annak be-
jelentésével, hogy — parlamen-
táris alapon — többségi kor-
mányt nem tud összehozni,
már végleg meg is szűnt.

Ezek után Hindenburg még egy-
szer fogadni fogja az összes párt-
vezéreket, köztük Hitler is. En-
nek a kihallgatásnak azonban már
nincs nagy jelentősége. Beavatot-
tak ugyanis úgy tudják, hogy

az elnök kezében már kész
kormánylista van, mely prezi-
diális alapon rendezné a vál-
ságot.

Lehetségesnek tartják ellenben,
hogy mielőtt az elnöki hatalomra
támaszkodó kormányt Hindenburg
kinevezné, még egy kísérletet tesz
a centripárti Kaas-szal egy kon-
centráció létrehozására.

Érdekes egyébként, hogy teg-
nap

Hitler főhadiszállása, a Kaiser-
hof szálloda előtt nagy tünte-
tések voltak a nemzeti szociá-
lista vezetők ellen. Minden
esetben véres verekedések tör-
téntek.

A tüntető tömeget a rendőrség
a szálloda elől mellékkucákba
nyomta, ahol több egyént letar-
tóztattak. A sebesülteket pedig
kórházba szállították.

Lapzártakor az alábbi távirati
értesítéseket kaptuk: A köztársasá-
gi elnökhöz közelállók úgy tudják,
hogy még azon esetben is, ha Hit-
ler személye, mint kancellár vég-
legesen elesne, a nemzeti szociális-
ta pártból mégis többen helyet kap-
nának a megalakítandó kormány-
ban. Tehát ez esetben csupán Hit-
lernek személyi félretolásáról len-
ne szó és nem a párt mellőzéséről.

Bármilyen kormány alakulna is,
Neurath és Schleicher részvétele
biztosra vehető az új alakulathoz.

Megint előtérbe került Papen
személye, mint aki kormányelnöki
pozíciót kaphat.

Uj tárgyalás lesz Aradi Viktor ügyében

Aradi Viktor fellelegzett, amikor a 12 évi fegyházat levette a válláról a legfelsőbb katonai bíróság

BUCUREST. Felelősség folytán
tegnap tárgyalta a legfőbb kato-
nai bíróság Aradi Viktor Kolozs-
várt is ismert szociológus-kommu-
nista izgatási perét. Az elsőfoku
katonai bíróság annak idején Ara-
di Viktort 15 évi kényszermunká-
ra ítélte, míg a másodfoku kato-
nai bíróság az ítéletet 12 évi fegy-
házza szállította le.

A katonai semmitőszéki tárgya-
lásokon Aradi védői, Lisetta Gheor-
gescu ügyvéd és dr. Schreier
ügyvéd kifejtették, hogy az első
és másodfoku bíróságok eljárásá-
ba jogi tévedések csúsztak be. A
vádát Demetrescu katonai ügyész

képviselte.

A vád és védelem érveinek
meghallgatása után a legfőbb ka-
tonai bíróság úgy döntött, hogy
az Aradi Viktor ügyében eddig
hozott ítéleteket megsemmisíti és
a jászi negyedik hadtest bíróságát
bizza meg az ügyben megtartandó
újabb tárgyalás előkészítésével. Ez
az ítélet úgy a nagyközönség,
mint az Aradi Viktorral egyidejű-
leg elítelt kommunisták körében
nagy meglepetést keltett.

Aradi fellelegzett, mikor a bíró-
ság ítéletét meghallotta, mely le-
vette vállairól a 12 évi fegyházat.

„Meghott, mert sirnak a rokonok...”

Szekérlőccsel ütötte fejbe apját a fia

CLUJ-KOLOZSVÁR. Istrate An-
drei Daiana-Romana községi 46
éves gazdálkodó ez év májusában
összeszólalkozott apjával, Istrate
Juonnal. A vita hevében a fiatal
Istrate előkapta a szekérlőcsőt s
úgy fejbeteremtette apját, hogy
hosszu kintlódás után az árnyék-
világba költözött.

Mikor az öreg Istrate meghalt,
beállított a jegyzőhöz Istrate And-
rei s látszólag bánatos arccal je-
lentette a jegyzőnek:

— Felakasztotta magát az öre-
gem...

A halottkém kiszállott a hely-
színre s minden kétséget kizáróan
megállapította, hogy az öreg meg-
hott, mert sirnak a rokonok. A
halál okául pedig azt írta be a ha-
lotti bizonyítványba, hogy „akasz-
tás következtében beállott ha-
lál.”

A falu „szája” azonban nem
nyugodott. Rebesgetni kezdték,
hogy az öreg Istrate megölte a
fia. A hír eljutott a falu fiskálisai-
hoz, akik a gyulafehérvári ügyész-
ségnek jelentették az esetet, amely
A vizsgálat azután igazolta a

elrendelte a halott exhumálását.
Vád alaposágát s kétségtelenül
megállapította, hogy tompa tár-
gyal történt ütés következtében
költözött a másvilágra az öreg Is-
trate, amelynek alapján az apa-
gyilkos fiut letartóztatták.

Első ízben a gyulafehérvári tör-
vényszék tárgyalta az ügyet,
amely bűnösnek találta a gyilkos-
ság bűntetteben Istrate Andreit és
a tanúk és orvosszakértők egybe-
hangzó vallomása alapján 6 évi
fegyházra ítélte.

Felelősség miatt került az ügy
ma délelőtt a kolozsvári ítélőtábla
büntető tanácsa elé, amely a vád-
lott kihallgatása, valamint Giurgiu
János dr. védőbeszédének elhang-
zása után helyben hagyta a gyula-
fehérvári törvényszék ítéletét.

A vádlott felmentésért felebbe-
zett a semmitőszékhez.

Feltámadt a régi Kolozsvár bohémtanyája

OPERA vendéglőt a közismert
ANDREI MIKLOS, az Ame-
— rika volt főpincére megnyitotta. —
A konyhát a nagyszerű hírnévnek ör-
vendő MAJOROSI REZSŐNE vezeti.
OLCSÓ ÁRAK! ♦ **AZUGA SÖR**
Str. Regina Mária (Deák F.-ucca) 33.

— Tüntetés fogadta Trockijt
Dániában. Trockij és kísérei a
jütlandi Esbjerg kikötővárosba ér-
keztek. A hajóhid előtt nagyobb
csoport lármásan tüntetett a volt
népbiztos ellen. A rendőrök meg-
védték Trockijt a tömeg elől. A
száműzött folytonos fütyök és
hangzavar közben szállott kocsira
s elhajtattott a pályaudvarra, hogy
utjának utolsó szakaszát száraz-
földön tegye meg a dán fővárosig.